

OBSAH

	Úvodem	11
1.	Základní charakteristika a genetická klasifikace fyzicko-geografických jevů na území Sovětského svazu	13
1.1.	Geografická poloha	13
1.2.	Základní charakteristika a genetická klasifikace reliéfu	14
1.2.1.	Geotektura	15
1.2.1.1.	Základní prvky reliéfu a jejich vztahy	15
1.2.1.2.	Stavba zemské kůry	19
1.2.1.3.	Geologický vývoj	21
1.2.1.4.	Geomorfologická etapa vývoje reliéfu	26
1.2.2.	Morfostruktura	27
1.2.2.1.	Základní morfostrukturní jednotky	28
1.2.2.2.	Vztahy mezi strukturou a reliéfem	31
1.2.2.3.	Vztah reliéfu a tektoniky v současnosti	34
1.2.3.	Morfoskulptura	36
1.2.3.1.	Fluviální morfoskulptura	38
1.2.3.1.1.	Říční síť	38
1.2.3.1.2.	Aluviální roviny	40
1.2.3.1.3.	Erozní tvary	40
1.2.3.2.	Glaciální morfoskulptura	42
1.2.3.2.1.	Pleistocénní pevninské zalednění	42
1.2.3.2.2.	Pleistocénní horské zalednění	47
1.2.3.3.	Kryogenní morfoskulptura	49
1.2.3.3.1.	Kryogenní reliéf rovin	51
1.2.3.3.2.	Kryogenní reliéf hor	53
1.2.3.4.	Aridní morfoskulptura	54
1.2.3.4.1.	Aridní denudační reliéf	55
1.2.3.4.2.	Aridní akumulární reliéf	57
1.2.3.4.3.	Spraše a jejich rozšíření	59
1.2.3.5.	Azonální morfoskulptura	59
1.3.	Klima	61
1.3.1.	Všeobecná charakteristika klimatu SSSR	61
1.3.2.	Klima jednotlivých ročních období	65
1.4.	Vody souše	69
1.4.1.	Řeky	70
1.4.1.1.	Odtoková oblast Severního ledového oceánu	70
1.4.1.2.	Odtoková oblast Tichého oceánu	73
1.4.1.3.	Odtoková oblast Atlantského oceánu	74
1.4.1.4.	Bezodtoká pánev Kaspicko-aralská	75

1.4.1.5.	Hustota říční sítě a režim řek	76
1.4.2.	Jezera	82
1.4.3.	Bažiny	87
1.4.4.	Podzemní voda	90
1.4.5.	Současné zalednění jako zásobárna vody	93
1.4.6.	Trvale zmrzlá půda	93
1.5.	Přírodní pásma	96
1.5.1.	Arktický pás	99
1.5.1.1.	Ledová zóna	100
1.5.1.2.	Zóna arktických pustin	101
1.5.2.	Subarktický pás	103
1.5.2.1.	Tundra	104
1.5.2.2.	Lesotundra	109
1.5.3.	Mírný pás	111
1.5.3.1.	Lesní zóna	112
1.5.3.1.1.	Tajga	113
1.5.3.1.2.	Lesy smíšené a listnaté	120
1.5.3.2.	Zóna lesostepí	126
1.5.3.3.	Stepní zóna	130
1.5.3.4.	Polopouštní zóna	137
1.5.3.5.	Pouštní zóna	139
1.5.4.	Subtropický pás	146
1.5.5.	Vertikální stupňovitost	152
1.5.6.	Ochrana přírodních zdrojů a životního prostředí	160
2.	Regionální fyzickogeografický přehled území SSSR	161
2.1.	Východoevropská rovina	161
2.1.1.	Základní charakteristika	161
2.1.2.	Orografický přehled	163
2.1.2.1.	Skandinávský poloostrov	163
2.1.2.1.1.	Kolský poloostrov	163
2.1.2.1.2.	Karélie	165
2.1.2.2.	Ruská rovina	167
2.1.2.2.1.	Provincie morénových rovin	167
2.1.2.2.2.	Provincie sandrových nížin (Polesí)	172
2.1.2.2.3.	Provincie erozních rovin	173
2.1.2.2.4.	Provincie mořských aridních nížin	178
2.1.3.	Základní etapy geomorfologického vývoje	179
2.1.3.1.	Vývoj reliéfu	179
2.1.3.2.	Vývoj říční sítě	180
2.1.3.3.	Kvartérní zalednění a mořské transgrese	181
2.1.4.	Geomorfologická zonálnost	183
2.2.	Západosibiřská rovina	185
2.2.1.	Základní charakteristika	185

2.2.2.	Orografický přehled	187
2.2.2.1.	Provincie mořských a morénových rovin	187
2.2.2.2.	Provincie morénových a sandrových rovin	189
2.2.2.3.	Provincie aluviálních a jezerních rovin	192
2.2.2.4.	Provincie předhorských rovin	194
2.2.3.	Základní etapy geomorfologického vývoje	195
2.2.3.1.	Vývoj reliéfu	195
2.2.3.2.	Vývoj zalednění	196
2.2.3.3.	Vývoj říční sítě	198
2.2.4.	Geomorfologická zonálnost	199
2.3.	Kazašská vrchovina	200
2.3.1.	Základní charakteristika	200
2.3.2.	Orografický přehled	201
2.3.3.	Základní etapy geomorfologického vývoje	202
2.3.4.	Geomorfologické typy reliéfu	204
2.4.	Turánská rovina	205
2.4.1.	Základní charakteristika	205
2.4.2.	Orografický přehled	207
2.4.2.1.	Plata severu a západu	208
2.4.2.2.	Karakum	209
2.4.2.3.	Kyzylkum	211
2.4.2.4.	Severovýchodní pouště	211
2.4.3.	Základní etapy geomorfologického vývoje	213
2.4.3.1.	Vývoj reliéfu	213
2.4.3.2.	Vývoj říční sítě	214
2.4.3.3.	Vývoj v pluviálních epochách	216
2.4.4.	Geomorfologické typy reliéfu	217
2.4.4.1.	Aridní denudační formy	217
2.4.4.2.	Aridní akumulační formy	219
2.4.5.	Současné morfogenní procesy	220
2.5.	Východní Sibiř	221
2.5.1.	Základní charakteristika	221
2.5.2.	Orografický přehled	222
2.5.2.1.	Tajmyrská oblast	223
2.5.2.2.	Středosibiřská oblast	224
2.5.2.2.1.	Středosibiřská plošina	224
2.5.2.2.2.	Lenko-viljujská nížina	229
2.5.2.2.3.	Aldanská plošina	229
2.5.3.	Základní etapy geomorfologického vývoje	231
2.5.3.1.	Vývoj reliéfu	231
2.5.3.2.	Vývoj říční sítě	234
2.5.3.3.	Kvartérní zalednění	235
2.5.4.	Geomorfologická zonálnost	236

2.6.	Horstva karpatsko-kavkazského oblouku	238
2.6.1.	Základní charakteristika	238
2.6.2.	Orografický přehled	240
2.6.2.1.	Východní Karpaty	240
2.6.2.1.1.	Předkarpatská oblast	240
2.6.2.1.2.	Vnější Karpaty	241
2.6.2.1.3.	Centrální Karpaty	241
2.6.2.1.4.	Poloninské Karpaty	242
2.6.2.1.5.	Vulkanický horský pás	242
2.6.2.1.6.	Zakarpatsko	242
2.6.2.2.	Krymské hory	243
2.6.2.2.1.	Jajla	244
2.6.2.2.2.	Vnitřní kvestové pásmo	245
2.6.2.2.3.	Vnější kvestové pásmo	245
2.6.2.3.	Kavkazsko	246
2.6.2.3.1.	Předkavkazí	246
2.6.2.3.2.	Velký Kavkaz	248
2.6.2.3.3.	Zakavkazské roviny	256
2.6.2.3.4.	Zakavkazské horské systémy	260
2.6.3.	Základní etapy geomorfologického vývoje	265
2.6.3.1.	Vývoj reliéfu	265
2.6.3.2.	Vývoj říční sítě	266
2.6.3.3.	Vývoj zalednění	269
2.6.4.	Geomorfologické typy reliéfu	270
2.6.5.	Současné morfogenní procesy	272
2.7.	Ural	275
2.7.1.	Základní charakteristika	275
2.7.2.	Orografický přehled	276
2.7.2.1.	Oblasti Uralu s glaciálním reliéfem	277
2.7.2.2.	Oblasti Uralu s erozním reliéfem	281
2.7.2.3.	Oblasti Uralu s aridním reliéfem	286
2.7.3.	Morfostrukturní zvláštnosti	287
2.7.4.	Základní etapy geomorfologického vývoje	288
2.7.4.1.	Vývoj reliéfu	288
2.7.4.2.	Vývoj říční sítě	289
2.7.4.3.	Vývoj zalednění	290
2.7.5.	Geomorfologické typy reliéfu	291
2.8.	Hory Střední Asie	293
2.8.1.	Základní charakteristika	293
2.8.2.	Orografický přehled	294
2.8.2.1.	Ťan-šan	294
2.8.2.1.1.	Severní Ťan-šan	294
2.8.2.1.2.	Centrální Ťan-šan	297

2.8.2.1.3.	Západní Ťan-šan	299
2.8.2.1.4.	Jižní Ťan-šan	300
2.8.2.1.5.	Morfostrukturní zvláštnosti Ťan-šanu	302
2.8.2.2.	Pamír	304
2.8.2.2.1.	Tadžická kotlina	304
2.8.2.2.2.	Západní Pamír	305
2.8.2.2.3.	Východní Pamír	307
2.8.2.2.4.	Morfostrukturní zvláštnosti Pamíru	308
2.8.2.3.	Kopet-Dagh	309
2.8.3.	Základní etapy geomorfologického vývoje	312
2.8.3.1.	Vývoj reliéfu	312
2.8.3.2.	Vývoj říční sítě	313
2.8.3.3.	Vývoj zalednění	315
2.8.4.	Geomorfologické typy reliéfu	317
2.8.5.	Současné morfogenní procesy	319
2.9.	Horstva Jižní Sibiře	321
2.9.1.	Základní charakteristika	321
2.9.2.	Orografický přehled	322
2.9.2.1.	Západní horský systém	322
2.9.2.1.1.	Altaj	324
2.9.2.1.2.	Salajsko-kuzněčká oblast	328
2.9.2.1.3.	Sajany	329
2.9.2.1.4.	Mezihorské deprese	332
2.9.2.1.5.	Okrajová pohoří	334
2.9.2.2.	Východní horský systém	336
2.9.2.2.1.	Zóna bajkalského riftu	337
2.9.2.2.2.	Zabajkalí	343
2.9.2.2.3.	Severní pásmo vysočin	344
2.9.3.	Základní etapy geomorfologického vývoje	345
2.9.3.1.	Vývoj reliéfu	345
2.9.3.2.	Vývoj říční sítě	347
2.9.3.3.	Vývoj zalednění	348
2.9.4.	Geomorfologické typy reliéfu	349
2.9.5.	Současné morfogenní procesy	351
2.10.	Horstva Dálného východu	352
2.10.1.	Základní charakteristika	352
2.10.2.	Orografický přehled	354
2.10.2.1.	Amursko-přímořská oblast	354
2.10.2.1.1.	Horské systémy	355
2.10.2.1.2.	Mezihorské deprese	360
2.10.2.1.3.	Vývoj reliéfu	363
2.10.2.1.4.	Vývoj říční sítě	364
2.10.2.2.	Severovýchodní Sibiř	367

2.10.2.2.1.	Horské systémy	369
2.10.2.2.2.	Nížiny, plošiny a náhorní plata	375
2.10.2.2.3.	Vývoj říční sítě	377
2.10.2.3.	Kurilsko-kamčatský pás	379
2.10.2.3.1.	Korjacké pohoří	380
2.10.2.3.2.	Kamčatka	384
2.10.2.3.3.	Kurilské souostroví	391
2.10.3.	Základní etapy geomorfologického vývoje	394
2.10.3.1.	Vývoj reliéfu	394
2.10.3.2.	Vývoj říční sítě	396
2.10.3.3.	Vývoj zalednění	398
2.10.4.	Geomorfologické typy reliéfu	400
	Literatura	402
	Rejstřík	406